

nota

TER ONDERTEKENING

Aan: SOCW

Onderwijspersoneel en
Primair Onderwijs

Van

Persoonsgegevens

Datum

1 december 2025

Referentie

55402336

Bijlagen

1. Antwoord op schriftelijke vragen van de leden Dijk en Rooderkerk (beiden D66) van 18-11-25
2. Brief gezamenlijk verzoek afname doorstroomtoets BES van 6-11-25

Intern OCW afgestemd

IB

Interdepartementaal

afgestemd

BZK

Antwoord op schriftelijke vragen van de leden Dijk en Rooderkerk (beiden D66) aan de staatsecretarissen van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de doorstroomtoets op de BES-eilanden

Aanleiding

Op 18 november hebben de leden Dijk en Rooderkerk (beiden D66) schriftelijke vragen gesteld over de afname van de doorstroomtoets BES/Bonaire.¹ In deze nota vragen we u akkoord te gaan met de antwoorden op deze schriftelijke vragen.

Geadviseerd besluit

U gaat akkoord met de antwoorden op de schriftelijke vragen van de leden Dijk en Rooderkerk (beiden D66), en de verzending daarvan aan de Tweede Kamer.

Kernpunten

- De Kamerleden vragen of u bekend bent met de brief die de schoolbesturen op Bonaire op 6 november aan MOCW² gestuurd heeft, en hoe u hun verzoek om een overgangsperiode tussen de 'oude' doorstroomtoets en de 'nieuwe' doorstroomtoets Bonaire beoordeelt. Tot slot willen zij weten of u hierover met de schoolbesturen in gesprek wilt gaan.
- In bijlage 1 vindt u de antwoorden op de schriftelijke vragen. Deze antwoorden zijn afgestemd met verschillende beleidsdirecties (OPO, IB) en ter kennisgeving gedeeld met het ministerie van BZK. De hoofdlijn van de antwoorden is als volgt:
 - U licht toe hoe de wettelijke verplichting voor de doorstroomtoets Bonaire tot stand gekomen is. U legt uit waarom de 'nieuwe' toets geschikt is voor Bonairiaanse leerlingen dan de 'oude' toets.
 - U licht toe dat u dit al eerder aan de schoolbesturen hebt toegelicht, maar dat u openstaat om opnieuw in gesprek te gaan over een mogelijke overgangsperiode. Maar wel met de kanttekening dat goed bekeken wordt hoe wenselijk, uitvoerig en doelmatig een dergelijke overgangsfase is.
- U geeft aan dat het verzoek dat zij doen om meerdere doorstroomtoetsen naast elkaar af te nemen wat u betreft geen reële optie is omdat het om veel

¹De doorstroomtoets wordt alleen voor Bonaire ontwikkeld en noemen wij daarom de Doorstroomtoets Bonaire. Maar de scholen gebruiken in hun brief de naam Doorstroomtoets BES – ondanks dat deze niet afgenomen zal worden op Saba en Sint Eustatius – en de Kamerleden hebben deze benaming overgenomen.

²De schoolbesturen hebben de brief naar MOCW gestuurd maar aangezien het om het funderend onderwijs gaat valt dit onder uw beleidsterrein.

Datum

1 december 2025

logistieke, organisatorische en financiële aanpassingen vraagt van zowel de schoolbesturen als de toetsaanbieders. Maar dat u wel met ze in gesprek gaat over mogelijke alternatieven om aan hun wensen tegemoet te komen.

- Tot slot zegt u toe de doorstroomtoets Bonaire te evalueren en indien nodig de Kamer daar opnieuw over te informeren.
- In bijlage 2 vindt u de aanleiding voor het stellen van deze schriftelijke vragen. Namelijk de brief die de schoolbesturen op Bonaire op 6 november aan MOCW en de leden van de vaste Kamercommissie OCW gestuurd heeft.
- De inhoudelijke reactie op deze brief wordt in een aparte lijn afgestemd met D.OPO (zaaknummer 1773722 - Reactie brief gezamenlijk verzoek Doorstroomtoets BES).
 - Het advies is om niet volledig aan het verzoek uit de brief tegemoet te komen.
 - Er wordt op maandagavond 8 december een ambtelijk gesprek met de schoolbesturen georganiseerd dat wordt voorgezeten door D.OPO.

Toelichting

- Vanaf augustus 2025 zijn de bepalingen uit de wet doorstroomtoetsen po ingegaan die van toepassing zijn op Caribisch Nederland. Hiermee is het voor alle basisscholen op Bonaire verplicht om de doorstroomtoets Bonaire af te nemen.
- Scholen op Bonaire hebben de afgelopen jaren gebruik gemaakt van de doorstroomtoets van IEP uit Europees Nederland. In hun brief geven zij aan dat ze dit jaar naast de doorstroomtoets Bonaire ook de doorstroomtoets IEP af willen nemen. Zij menen dat zij met alleen de doorstroomtoets Bonaire hun leerlingen geen goed schooladvies kunnen geven.
- Het volledig inwilligen van het verzoek uit de brief is niet wenselijk omdat de scholen hiermee niet meer voldoen aan de wettelijke verplichtingen rondom toetsen in het po. In dit scenario kunnen de resultaten van de doorstroomtoets Bonaire niet gebruikt worden bij de overgang po-vo, en dat was precies het doel van de wet doorstroomtoetsen po.
- Tot slot komt dit verzoek op een zeer laat moment: het last minute verplaatsen van het afnamemoment van de doorstroomtoets Bonaire vraagt om financiële, logistieke en organisatorische aanpassingen.
- Tegelijkertijd vormt het stug vasthouden aan de nieuwe wetgeving een groot risico voor onze relatie met de schoolbesturen op Bonaire.